

[Teichert.]

ligste og mindste ejendomme til fornuftige driftsenheder, der kan give en dygtig familie en eksistensmulighed. Det er derfor, de 5 mill. kr. i den nuværende lovs § 1, stk. 2 b, forhøjes med de 4 mill. kr., som spares under stk. 2 a, til 9 mill. kr.

Det er rigtigt, at antallet af ansøgere til nye brug er faldet. Alene i Sønderjylland er det faldet fra 81 i 1958 til 22 nu i 1963. Det samme forhold gør sig gældende i det øvrige land, men det skyldes ikke, at der ikke er unge nok. De unge er imidlertid klar over, at jordlovsudvalget ikke har jord nok til at tilfredsstille behovet. Det er nemlig tilfældet. Inden for statens jordlovsudvalg er vi stærkt interesseret i, at den jord, der stilles til rådighed, er velbeliggende, af en passende størrelse, godt kultiveret og byggemoden, således at man i videst muligt omfang undgår ubehagelige overraskelser. Da der mangler arbejdskraft til disse arbejder, er vi i dag i den situation, at der kun kan stilles omkring halvdelen af de nødvendige lodder til rådighed i det sønderjyske område; det samme er tilfældet i andre egne i landet. Det er denne kendsgerning, der gør overflytningen af de 4 mill. kr. til en fornuftig ordning.

Vi inden for socialdemokratiet ser gerne muligheden for nedlægning og sammenlægning, der er en frivillig foranstaltning, udnyttet i videst muligt omfang, men der er indtil nu ikke sket den store forandring.

Jeg har i øvrigt ingen bemærkninger til lånesatserne for gartneri og frugtavl, idet de følger den samme linje, som går igennem hele lovforslaget. På mit partis vegne anbefaler jeg lovforslaget til vedtagelse.

Niels Eriksen: Ved udlånslovens behandling i fjor sagde jeg på mit partis vegne fra med hensyn til at medvirke til en lovgivning, der fortsat giver mulighed for udstykning og oprettelse af mindre brug bortset fra de brug, der kan blive tale om at oprette på nyindvundne arealer, og dér ønskede vi brugene gjort noget større, end den nuværende statshusmandslov giver mulighed for. Vi ønskede i stedet større beløb af jordfondens midler overført til støtte for supplerende og sammenlægning af for små brug, men samtidig ønskede vi sammenlægningsgrænsen hævet. Ministeren afviste

vor tankegang, og derfor stemte vi ikke for udlånsloven i fjor.

Senere fremsatte landbrugsministeren jo hele sit jordlovskompleks, hvis skæbne er velkendt i det høje ting. Der blev fra det store flertal i befolkningen taget afstand fra de synspunkter, der var nedfældet i jordlovene. Man kunne derfor — synes jeg — med rimelighed have forventet, at landbrugsministeren i konsekvens af folkeafstemningen havde taget skridt til at fremsætte forslag til en ny statshusmandslov, der var mere i pagt med det, det store flertal i befolkningen ønsker. Men det er ikke sket. Ministeren fortsætter ad de gamle baner, som efter min opfattelse er helt ude af kontakt med udviklingen i dag.

Jeg skal ikke gentage argumentationen for vore synspunkter fra jordlovenes behandlinger i det høje ting i sommer med hensyn til fremtidig jordlovgivning — de må være i frisk erindring hos alle medlemmer — kun minde om, at tempoet i afvandringen af unge fra landbruget siden da igen er blevet betydelig øget, og der er i alle ansvarlige kredse i landbruget og andre steder en betydelig ængstelse for, hvordan man i den kommende tid forsvarligt skal få drevet de bestående landbrug. På et sådant tidspunkt må det være økonomisk uforsvarligt at bruge offentlige midler til oprettelse af nye brug.

Vi har klart under jordlovsforhandlingerne i sommer givet udtryk for den linje, vi ønskede fulgt i dansk jordlovgivning. Vi ønsker større frihed for landbrugserhvervet til selv at finde ud af sin fremtidige struktur. Vi ønsker ikke ét eneste brug tvangsnedlagt, men vi ønsker større muligheder for den enkelte til, hvis han ønsker det, at sammenlægge sin ejendom med en anden og derved få en bedre driftsmæssig enhed.

Landbrugets brugsstørrelser er vidt forskellige, og placeringen indbyrdes også. Skal man få noget rigtigt ud af sammenlægninger, må rammerne ikke være for snævre, og vi ønsker derfor den nuværende sammenlægningsgrænse, som er på 12 ha af bedste jord, hævet og endda hævet ganske betydeligt. Vi tror, at man skal give mulighed for sammenlægninger helt op til 30 ha af bedste jord med tilsvarende højere grænser for ringere jordkvalitet i henhold til den nye bonitetsskala.